

Roll No. :

Total No. of Questions : 11]

[Total No. of Printed Pages : 4

BEED-315

B.A. B.Ed. (Part-III)

Examination, 2023

PUNJABI

Paper - I (CC-1)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 60

Section-A

(Marks : 2 × 8 = 16)

Note :- Answer all *Eight* questions (Answer limit **50** words). Each question carries **2** marks.

Section-B

(Marks : 4 × 5 = 20)

Note :- Answer any *five* questions. Each question has internal choice (Answer limit **200** words). Each question carries **4** marks.

Section-C

(Marks : 8 × 3 = 24)

Note :- Answer any *three* questions out of five (Answer limit **500** words). Each question carries **8** marks.

ਭਾਗ-ੳ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ (ਉਤਰ ਸੀਮਾਂ 50 ਸ਼ਬਦ) ਹਰ ਸਵਾਲ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

(ੳ) 'ਪ੍ਰਾਹਣੀ' ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਹਣੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(ਅ) 'ਅਧਵਾਟੇ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਹੈ ?

(ੲ) 'ਕਿਕਲੀ ਕਲੀ' ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ?

BR-64

(1)

BEED-315 P.T.O.

- (ਸ) ਲਿਲੀ ਅਤੇ ਜੈਕਿਸਨ ਦਾ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ?
- (ਹ) ਬੀ.ਡੀ. ਕਪੂਰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- (ਕ) ਗੰਗਾ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- (ਖ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (ਗ) 'ਹੱਲ ਵਾਹੁਣ ਵਾਲੇ' ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ-ਅ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾ 200 ਸ਼ਬਦ)। ਹਰ ਸਵਾਲ 4 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਜਾਂ ਚੰਬੇ ਦੀ ਡਾਲੀ ਕੋਈ,

ਜੋ ਬਾਲਣ ਬਣ ਜਾਏ,

ਜਾਂ ਮੂਰਏ ਦਾ ਫੁੱਲ ਬਸੰਤੀ,

ਜੋ ਠੰਗ ਜਾਣ ਗੁਟਾਰਾਂ।

ਜਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਤਦ ਕਿਰਤੀ ਤੇ ਕਿਰਸਾਨ ਉੱਠੇ,

ਕਾਲੀ ਤੇ ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਮੁੱਕੀ,

ਗਲ ਗਈ ਮਨੀਜੀ ਲੋਕਾ ਦੀ,

ਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਬਾਤ ਮੁੱਕੀ।

3. 'ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਤੇਰੇ ਗਿਰਾਂ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

'ਕੰਬਦੀ ਕਲਾਈ' ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ।।

4. 'ਵਰ-ਘਰ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਨਾਇਕ ਜੈ-ਕਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੱਰਿਤਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਵਰ-ਘਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਆਈ.ਸੀ. ਨੰਦਾ ਨੇ ਕਿਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ?

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਦੱਸੀਏ, ਮੁੰਡੇ ਲੱਭਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ। ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਹਥ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਸ ਸਾਕ ਹੋਗੇ ਜੇ। ਕੁੜੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਨੇ ਮਾਪੇ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨੇ, ਕੰਮ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਤੇ ਜੇ ਵਰ ਏ ਤੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜੇ ਘਰ ਏ ਤੇ ਵਰ ਨਹੀਂ।

ਜਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ, ਪੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੜ ਜਾਣ ਇਹ ਸਕੂਲ। ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਤੇ ਨਾ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਣ ਜੋਗੀ ਹੁੰਦੀ। ਮੈਂ ਖੱਪ ਗਈ ਰੋਜ਼ ਪਿਟਦਿਆਂ ਪਈ ਇਹਨੂੰ, ਸਕੂਲ ਨਾ ਭੇਜੋ। ਕੁੜੀ ਜਵਾਨ ਹੋ ਗਈ ਏ, ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿਉ। ਵਿਆਹ ਕਰੋ ਕੁੱਲਖਣੀ ਦਾ ਤੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢੋ।

6. 'ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ' ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ।

ਭਾਗ-ੳ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕਰੋ। (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾਂ 500 ਸ਼ਬਦ) ਹਰ ਸਵਾਲ 8 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦ ਮੜੀ ਤੇ ਦੀਵਾ ਬਲੇਗਾ

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੰਖ ਵਜੇਗਾ

ਉਹ ਬਹੁਤ ਆਵੇਗਾ ਯਾਦ

ਉਹ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ

ਉਹ ਕਿ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ

ਇਸ ਭਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਬੱਸ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ।

8. 'ਖਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

9. 'ਵਰ-ਘਰ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਧੰਨ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਧੰਨ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ। ਉਮਰ ਲੰਘਾ ਦਿਤੀ ਤੁਸੀਂ ਸਲਾਹਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ
ਤੇ ਅੱਜ ਤਕ ਕੁਝ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਇੱਜਤ ਦਾ ਭੀ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ। ਉਤੋਂ।
ਦੇਖਦੇ ਨਹੀਂ ਜਮਾਨੇ ਨੂੰ ਪਈ ਅੱਗ ਲਗਦੀ ਜਾਂਦੀ ਏ।

11. 'ਕੱਬੜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ' ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।